

Jotain rotia ammattikorkeakoulutukseen

Koulutustason nousu on kääntynyt laskuun Suomessa. Tiedetään, että vähintään ilman toisen asteen tutkintoa ei työllisty nykyaikana. Ammatillisen toisen asteen uudistuksista olemme saaneet lukea lukuisia uutisia, mutta sen vaikutuksista korkea-asteelle sekä ammattikorkeakoulujen nykyisestä tilanteesta on puhuttu vähemmän. Ammattikorkeakoulujen valtionrahoitus on laskenut viidenneksen vuodesta 2012. Vuosien 2011-2016 välillä opetushenkilöstön määrä on vähentynyt 16 %. Rahoitusleikkaukset näkyvät ammattikorkeakouluissa suurina opetusryhminä ja henkilöstön työhyvinvoinnin laskuna. Esimerkiksi työstressin määrä on opettajien keskuudessa suurempi kuin suomalaisessa työelämässä yleensä. Ammattikorkeakoulun opettajista yli puolet (53 %) kokee erittäin tai melko paljon työn aiheuttamaa stressiä (OAJ:n työolobarometri 2017).

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030:n mukaan vähintään puolet 25-34-vuotiaista suomalaisista suorittaa korkeakoulututkinnon. Mielenkiintoista on se, miten tavoite on saavutettavissa, sillä heikentyneiden PISA-tulosten lisäksi heikko lukutaito ja muu osaamistason lasku näkyy kaikilla asteilla. Ammattikorkeakoulujen uusi rahoitusmalli astuu voimaan 2021, jolloin suoritettujen tutkintojen osuus kokonaisrahoituksesta on 56 % (ennen 40 %). Lienee selvää, että uusi rahoitusmalli haastaa opettajat eettisesti, kun opiskelijan valmistuminen korostuu. Johtaako tämä siihen, että opiskelijat saavat tutkinnon, vaikka osaamiskriteerit eivät täyty?

Nyt vaalien alla ammattikorkeakoulujen asemaa on puolustettava, sillä suomalaisen korkeakoulujärjestelmän hienous on maakunnallinen saavutettavuus. Lisäksi ammattikorkeakoulujen vahvuus on työelämän kanssa tehtävät projektit ja monimuotoiset opiskelutavat, mitkä palvelevat useista eri lähtökohdista tulevia opiskelijoita. Digitalisaation avulla voimme monipuolistaa oppimisen tapoja, mutta opetusta se ei korvaa. Haluaisitko sinä pelkästään etänä opiskelleen amk-sairaanhoitajan hoitavan itseäsi, lapsiasi tai vaikkapa ikääntyviä vanhempiasi? Tulevalla vaalikaudella korkeakoulujen rahoituksesta on saatava vakaampi, ja siinä on otettava laatu-näkökulma paremmin huomioon. Opetushenkilöstöllä on oltava riittävästi aikaa opetustyön tekemiseen ja suunnitteluun sekä opiskelijoilla oikeus saada opetusta ja ohjausta. Puolet Suomen korkeakouluopiskelijoista opiskelee ammattikorkeakoulussa. Perusrahoituksen on oltava kunnossa, jotta ammattikorkeakoulut voivat tarjota laadukkaan tutkinnon ja osaavat työntekijät yhteiskuntaan.

Timo Hillman

puheenjohtaja

OAJ Kanta-Hämeen alueyhdistys